

५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीषट्षष्टिः
नरुशानापवत्सांवावंध्यारोगान्विता तथा ॥ नव्यंगानपरिश्रान्ता दद्याद्ग्राह्याणाय वै ॥ ५३ ॥ दशगोसहस्रदोहिशक्रेण सह मोदते ॥ अक्षयौ ह्युभते लोकान्नरः
शतसहस्रशः ॥ ५४ ॥ इत्येतद्गोप्रदानं च तिलदानं च कीर्तितं ॥ तथा भूमिप्रदानं च शृणुष्वान्ने च भारत ॥ ५५ ॥ अन्नदानं प्रधानं हि कौतियपरिचक्षते ॥ अन्नस्य
हि प्रदाने नरं तिदेवो दिवंगतः ॥ ५६ ॥ श्रान्ता यक्षु धितायान्नं यः प्रयच्छति भूमिप ॥ स्वायं भुवं महत्स्थानं स गच्छति नराधिप ॥ ५७ ॥ न हिरण्यैर्न वा सोभिर्नान्यदा
नेन भारत ॥ प्राप्तुवंति नराः श्रेयो यथा ह्यन्नप्रदाः प्रभो ॥ ५८ ॥ अन्नं वै प्रथमं द्रव्यमन्नं श्रीश्वपरामता ॥ अन्नात्प्राणः प्रभवति ते जो वीर्यं वलंतथा ॥ ५९ ॥ सद्यो द
दाति यश्चान्नं सदैकाग्रमना नरः ॥ न स दुर्गण्यवाप्नोतीत्येवमाह पराशरः ॥ ६० ॥ अर्चयित्वा यथा न्यायं देवेभ्यो न्नं निवेदयेत् ॥ यदन्नाहिनराराजं स दन्नास्तस्य
देवताः ॥ ६१ ॥ कौमुदे शुक्लपक्षे तु यो न्नदानं करोत्युत ॥ स संतरति दुर्गाणि प्रेत्य चानंत्यमश्नुते ॥ ६२ ॥ अभुक्ता तिथये चान्नं प्रयच्छेद्यः समाहितः ॥ सर्वै ब्रह्मवि
दां लोकान्वाप्नुयाद्भरतर्षभ ॥ ६३ ॥ सुकच्छामापदं प्राप्तश्चान्नदः पुरुषस्तरेत् ॥ पापं तरति चैव ह दुष्कृतं चापकर्षति ॥ ६४ ॥ इत्येतदन्नदानस्य तिलदानस्य चैव ह ॥
भूमिदानस्य च फलं गोदानस्य च कीर्तितं ॥ ६५ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि दानधर्मैषट्षष्टितमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥ ॥ ६७ ॥
युधिष्ठिर उवाच श्रुतं दानफलं तात यत्त्वया परिकीर्तितं ॥ अन्नदानं विशेषेण प्रशस्तमिह भारत ॥ १ ॥ पानीयदानमेवैतत्कथंचेह महाफलं ॥ इत्येतच्छ्रोतुमि
च्छामि विस्तरेण पितामह ॥ २ ॥ भीष्म उवाच हंतते वर्तयिष्यामि यथा वद्भरतर्षभ ॥ गदतस्तन्ममाद्येह शृणु सत्यपराक्रम ॥ ३ ॥ पानीयदानात्प्रभृतिसर्ववक्ष्या
मि ते नद्य ॥ यदन्नं यच्च पानीयं संप्रदाया श्रुते नरः ॥ ४ ॥ न तस्मात्परमं दानं किंचिदस्तीति मे मनः ॥ अन्नात्प्राणभृतस्तात प्रवर्तते हि सर्वशः ॥ ५ ॥ तस्मादन्नं परं लो
के सर्वलोकेषु कथ्यते ॥ अन्नाद्बलं च तेजश्च प्राणिनां वर्धते सदा ॥ ६ ॥ अन्नदानमतस्तस्माच्छ्रेष्ठमाह प्रजापतिः ॥ सा विव्यात्प्रपिकौतियश्रुतं ते वचनं शुभं ॥ ७ ॥
यतश्च यद्यथा चैव देवसन्ने महामते ॥ अन्ने दत्ते नरेणेह प्राणादत्ता भवन्त्युत ॥ ८ ॥ प्राणदानाद्विपरमं न दानमिह विद्यते ॥ श्रुतं हितं महाबाहो मशस्यापि तद्वचः
॥ ९ ॥ प्राणान्दत्त्वा कपोता ययत्प्रांशि बिनापुरा ॥ तां गतिलभते दत्त्वा द्विजस्यान्नं विशापते ॥ १० ॥

तमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥
॥ ७७ ॥
॥ ७८ ॥
श्रुतमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥